

Persistent Genital Arousal Disorder (PGAD)

Doç. Dr. Süleyman Eserdağ
Hera Klinikler

Dr. Süleyman Eserdağ

Specialist experience in the biggest maternity hospital in Turkey, in 'Zekai Tahir Burak Educational and Research Hospital' (2002-2008)

Sexologist Fellow by European Federation of Sexology (EFS) and European Society of Sexual Medicine (ESSM) (2014)

International Instructor of ECAMS based in Ireland (European College of Aesthetic Medicine and Surgery). (2015)

Founder and President of the **HERA Vaginismus Treatment, Educational and Research Association** (2015)

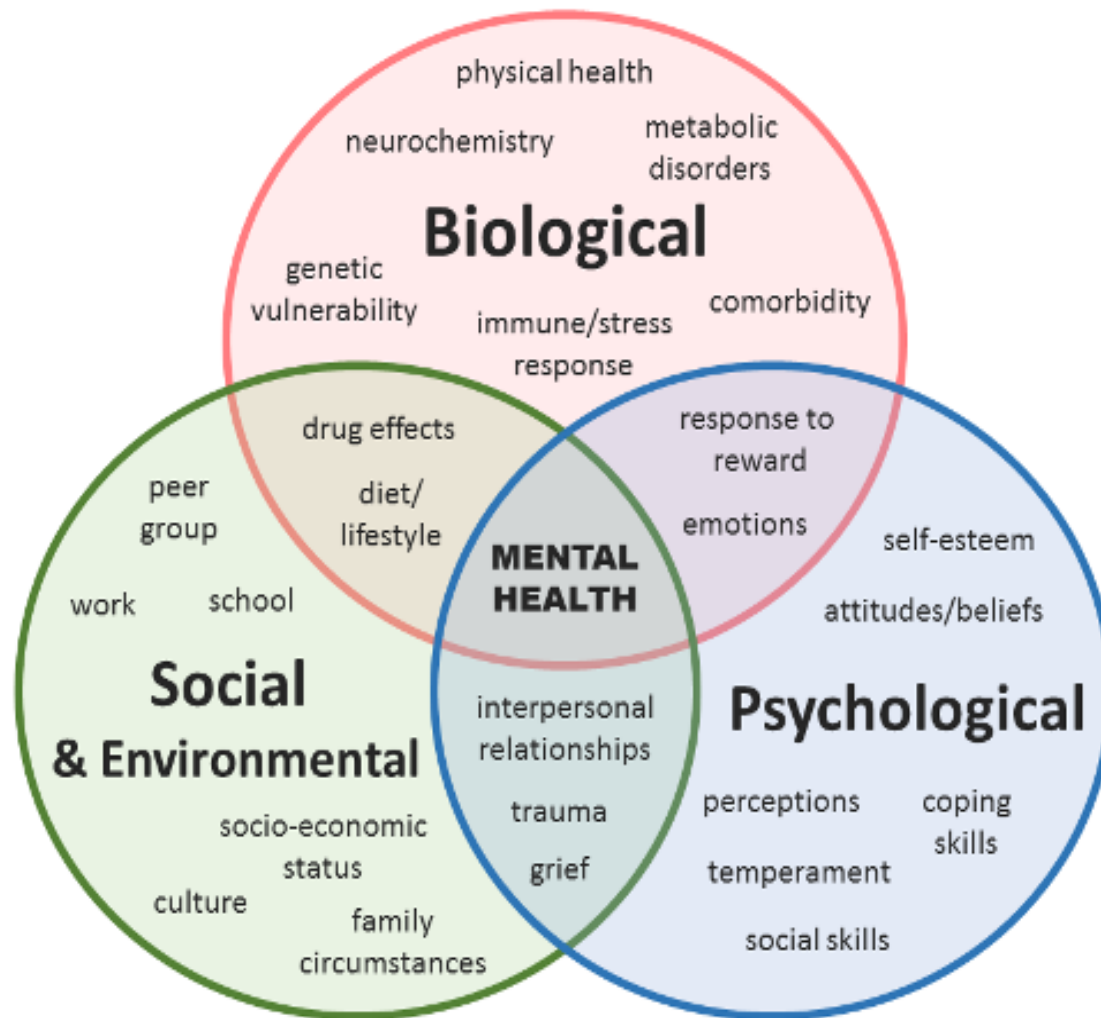
Founder, President and International Trainer of the **International Society of Aesthetic Genital Surgery and Sexology (ISAGSS)** (2017)

Founder of the 4 centers based in *Istanbul (European and Asian Sides), Ankara, and Izmir* known as '**HERA CLINICS**' dedicated to aesthetic genital surgery and sexual dysfunctions (2003- ...)

SOSYAL MEDYA HESAPLARI (Instagram ve Facebook): [dr.suleymaneserdag](#)

Bio-psiko-sosyal Model

Belirleyiciler

- Ömür boyu / Kazanılmış
- Genel / Durumsal
- Partner faktörleri
- İlişki faktörleri
- Kişisel hassasiyet
- Kültürel ve dini faktörler
- Medikal faktörler

Cinsel Problemler

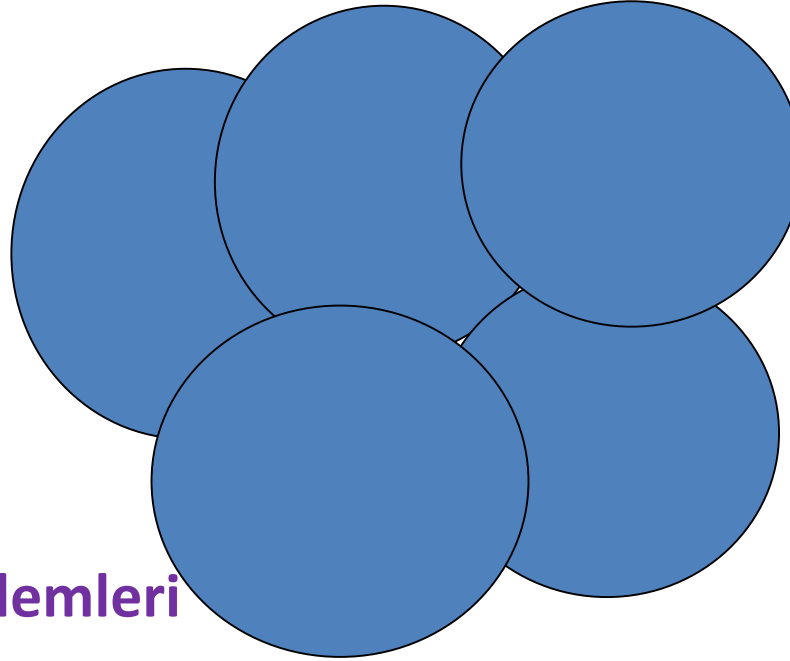
İstek Problemleri

Vajinismus

Uyarılma
Problemleri

Ağrı

Orgazm Problemleri

Uluslararası Ağrı Araştırmaları Derneđi tarafından
(International Association for the Study of Pain=IASP)
Ağrı tarifi:

- vücutun herhangi bir yerinden başlayan,
- organik bir nedene bađlı olan veya olmayan,
- kişinin geçmişteki deneyimleri ile ilgili,
- sensoryal, emosyonel, hoş olmayan bir duygu.

Doku hasarının bilinçsiz şekilde farkına varılması.

Persistan genital uyarılma bozukluğu (PGAD) nadir görülen, **istemsiz şekilde, zorla gelen ve distrese neden olan genital uyarılma** sendromudur.

Uyarılma, **cinsel istek ve stimulasyon olmaksızın** da izlenmektedir.

Farklı şekillerde görülebilir ve çoğu zaman **etioloji belli değildir**.

Çoğunlukla **psikolojik ve psikiyatrik rahatsızlıklarla** bir aradadır.

Tanım (ICD-11)

- **Genital dolgunluk, şişlik, duyarlılık artışı, bazen meme uçlarında dolgunluk** ile karakterizedir. Tam bir rezolüsyon olmaksızın semptomlar yenileyerek devam eder.
- Orgazm ile semptomlar hafiflese de tam **bir rahatlama için multipl orgazmlara ihtiyaç** duyulur.
- Uyarılma **cinsel heyecanlanma ve heyecanlanma olmaksızın** vardır.
- Cinsel uyarı, cinsel olmayan uyarı ve bazen **hiçbir uyarı olmaksızın** persistan uyarılmalar vardır.
- Distrese sokan uyarılmalar davetsiz, zorlayıcı ve istem dışıdır.
- Semptomlar **en az 3 ay süreyle** devam etmelidir.

- Diğer isimleri: «Yorgun genital sendrom» ve «PSAS».
- Ağrılı uyarılar vajinal ve klitoral bölgededir. Dinlenmede ve cinsel penetrasyon anında fiziksel distrese neden olur ve cinsel işlevi olumsuz etkiler.
- Medikal ve psikiyatrik hastalıklarla birlikteliği vardır.
- Tedavide komorbid rahatsızlıklarla da baş etmek için multidisipliner bir yaklaşım önemlidir.
- Seksoloji, üroloji, nöroloji, radyoloji, psikiyatri, psikoloji, jinekoloji, fizyoterapi gibi branşların desteği önemlidir.

- Görülme sıklığı %0,6-2,7 arasındadır.
- Erkeklerde de benzer semptomlar izlenebilmektedir (%1,1-4,3).
- Semptomlar genelde 37 yaşlarında başlar ve 60'lı yaşlardan sonra genelde azalmaktadır.
- Siyahilerde ve Hispanik Latinlerde daha siktir.
- Eğitilmiş kesimde daha siktir.

- Genel fiziki bulgular
- Lokasyon
- Miktarı
- Şiddeti
- İlk başlangıcı
- Hangi durumlarda arttığı (tetikleyici faktörler neler)
- Cinsel öykü nasıl
- Komorbid hastalıklar, kullanılan ilaçlar
- Kas iskelet sistemi
- Mekanik travma öyküsü
- Çocukluk çağı travmaları

Komorbiditeler

- Kronik Pelvik Ağrı
- İntertial Sistit
- Üriner semptomlar (İşemede zorluk, sık idrar çıkma, disüri, idrar akışının azlığı, noktüri)
- Somatik şikayetler (Kronik yorgunluk, fibromyalji, kronik baş ağrıları)
- İrritabl barsak sendromu
- Huzursuz bacak sendromu
- Psikolojik şikayetler (Anksiyete, depresyon, panik atak, OCB, hastaların yarıya yakınında intihar düşünceleri)

- Psikolojik faktörler
- Çocukluk dönemi suiistimalleri (Hastaların %36-53 öykülerinde vardır).
- Vasküler malformasyonlar
Pelvik varisler, pelvik konjesyon sendromu, arteriovenöz malformasyonlar «klitoral priapizm» nedeni olabilir.
Tanıda anjiyografi, MR, Doppler USG
- Norolojik hastalıklar (Santral veya periferik nedeni)
- Tarlov kistleri (%38). Sakral bölgede prox. ve dorsal kök ganglionlarda yer alır.
- Travmalar (Trafik veya bisiklet kazaları gibi)
- Multipl faktörler
- İdiopatik (*çoğu)

Jinekolojik Muayene

- Muayene kısa sürmelidir. Fazla dokunmadan kaçınılmalıdır.
- Pelvik taban kaslarında hipertoni var mı?
- Muayenede ağrı var mı?
- Uyarılma genel mi, bölgesel mi?

* Özellikle komorbid hastalıkların teşhisi açısından laboratuvar tetkikleri önemlidir.

- Tam İdrar Tetkiki
- İdrar Kültürü
- Tiroid Fonksiyon Testleri
- Karaciğer Fonksiyon Testleri
- FSH, PRL, E2 paneli

ISAGSS
Görüntüleme

- Pelvik MR veya CT (Özellikle batın içi kitlelerin değerlendirilmesi için)
- Pelvik USG
- Doppler USG
- Pelvik Anjiyografi (Varis varlığında)
- Lumbosakral MR (Tarlov kistlerinin ve intervertebral hernilerin saptanmasında)
- Pelvis ve omuriliğin 3-Tesla MR görüntülemesi sinir sıkışmalarını ve sacral Tarlov kistlerini gösterebilmektedir. Ayrıca, T2 ağırlıklı MR'da da Tarlov kistleri görüntülenebilmektedir.

Tarlov Kistleri

Şikayetler:

- Disparoni
- Perineal, vajinal, penil, kalça, bacak, lomber, sakral veya koksigeal ağrı
- Proktalji
- Mesane disfonksiyonu, üriner ve/veya fekal inkontinans, işeme bozuklukları
- Kas güçsüzlüğü
- Uyluk veya ayakta parestezi
- Retrograd boşalma
- Erektile disfonksiyon

(Komisaruk ve Lee, 2012)

- Tek başına veya partnerli *hangi cinsel aktivitelerde daha rahat?* Bunları saptaması istenir.
- İlişkileri *farklı pozisyonlarda denemek* önerilebilir.
- Diyetle soya gibi *fitoestrogenlerin azaltılması* yarar sağlayabilir.
- Akut dönemlerde *buz kompresyonu* veya *topikal anestezi kremler* önerilebilir.
- Psikolojik semptomlu hastalarda *emosyonel destek* sağlanmalıdır. Gerekirse anksiyete ve depresyon üzerine ilaçlar başlanmalıdır.

- Vasküler nedenli ise tedavide halka (coil) embolizasyonu veya cerrahi çıkartma.
- Beyinde kontrolsüz epileptik aktiviteler varsa «antiepileptik tedaviler».
- PGAD, C-fibrillerin aktivasyonu ile seyreden vulvodini'nin bir alt grubu da olabilir. Bu durumda pudendal blok, TENS veya noromodülasyon tedavileri uygulanabilir.

- Tarlov kistlerinin çıkartılması tüm hastalarda iyileşme sağlamaz. Hatta bazen tabloyu daha da kötüleştirebilir.
- SSRI ve SNRI türü ilaçlara başlamak, bazen de bu ilaçları hızlıca bırakmak PGAD semptomlarına yol açabilir. Tam mekanizma?
- Duloksetin (Cymbalta™ 30mg 1x1)

Medikal tedaviler:

Farmakoterapiler:

- uyuşturucu kremler,
- analjezik ilaçlar,
- kas gevşeticiler,
- sinir stabilizan ilaçlar (topiramite),
- botulinum toksin enjeksiyonu,
- gababentin (%5) + amitriptilin (%2) + ketamin (%5) kombinasyonu kremler, günde 2 kez intravajinal yolla.

Psikolojik ve Psikiyatrik Tedaviler

- Psikoterapi
- Cinsel terapi
- İlişki terapisi
- Hipnoterapi
- Psikiyatrik semptomların giderilmesi için;
Transkranial Magnetik Stimulasyon (TMS) ve
Elektrokonvulzif Terapi (EKT)

- Pelvik rehabilitasyon
- TENS
- Noromodulasyon
- Tetik noktalarına yapılan manuel masaj tedavileri
- Yoga egzersizleri

For you

LOVE U

